

FINANCIEEL VERSLAG 2015

J A A R V E R S L A G 2 0 1 5

FINANCIEEL OVERZICHT 2015

Inkomsten (x k€)	2014	2015	Uitgaven (x k€)	2014	2015
Algemene inkomsten	4.700	5.063	Netwerkontwikkeling	164	233
Partnerbijdragen	2.842	5.005	Kennisontwikkeling	2.490	1.467
Overheidsbijdragen	1.775	-	Kennisdeling	988	810
Overige inkomsten	83	58	Kennisdeling - Events	247	142
Specifieke inkomsten	1.209	299	Kennisdeling - Publicaties	151	125
<hr/>			Kennisdeling - Expertise Center	405	227
Totale inkomsten	5.909	5.362	Kennisdeling - Onderwijs	185	316
			Management & bedrijfsvoering	729	469
			<hr/>		
			Totale uitgaven	4.371	2.979

TOELICHTING BIJ HET FINANCIËEL OVERZICHT 2015

Programma's

De financiering van Netspar is gebaseerd op vierjarige programma's. Afgelopen jaar is Netspar de uitvoering van het nieuwe vierjarige Werkprogramma 2015-2019 gestart. Voor dit programma worden niet meer verplichtingen aangegaan dan er aan toegezegde middelen is. Daarbij wordt ook rekening gehouden met een reserve voor het geval het programma in 2019 onverhoopt niet verlengd zou worden. De reserve dient om de in 2019 nog lopende - meerjarige- projecten af te ronden.

In de huidige jaarcijfers zit ook doorloop van projecten uit het vorige programma 2011-2014 en een kleine laatste uitloop van het programma 2008-2011.

Extra middelen voor onderzoek

In het Werkprogramma 2015-2019 zijn voldoende financiële middelen voorzien om in 2015, 2016 en 2017 nieuwe projecten te kunnen toekennen. In 2015 is er M€ 1,2 toegekend. De ambitie is echter om onder het lopende programma ook in 2018 nieuwe projecten toe te kennen. Daarvoor is minimaal k€ 1,1 benodigd. Door een extra donatie vanuit de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering is het vrij beschikbare budget (zie meerjarige financieel overzicht) toegenomen tot ruim M€ 1,3 en lijkt het mogelijk die ambitie te realiseren. Daarover wordt dit najaar besloten bij de vaststelling van de begroting voor 2017 en volgende jaren.

Lagere uitgaven door afloop oude projecten

Wat in de jaarcijfers 2015 met name opvalt is dat de uitgaven voor kennisontwikkeling ten opzichte van 2014 M€ 1 lager liggen. En dat terwijl er in 2014 en 2015 eenzelfde budget aan nieuwe onderzoeksprojecten is toegekend. Het verschil is met name te verklaren door het aflopen van enkele grote oude projecten waarvoor er in 2015 geen of nauwelijks nog uitgaven waren op deze posten. Het betreft het internationale data-project SHARE (daar werd in 2014 nog ruim k€ 600 op uitgegeven) en Netspar-projecten uit 2009 en 2010 (daar wordt in 2015 ruim k€ 400 minder op uitgegeven dan in 2014).

Verschuivingen in de tijd

Ook de lagere uitgaven op evenementen en het expertise centrum behoeven een toelichting. Het aantal evenementen en deelnemers is toegenomen ten opzichte van 2014. Maar door minder grootschalige events en juist meer met kleinere werkgroepen op locatie bij partners te organiseren zijn er minder kosten. En een geplande internationale conferentie is doorgeschoven. Bedoeling is in 2016 en 2017 met enkele grootschalige events voldoende bij te blijven dragen aan de zichtbaarheid van Netspar. In het Expertise Centrum (beleidsadvies) is de ruimte die in de formatie ontstond in 2015 voorzichtigheidshalve nog niet benut. Om de ambities uit het werkprogramma, zoals het binden van talent, te realiseren wordt die ruimte in 2016 en volgende jaren alsnog ingevuld.

Realistischer toedeling

Tot slot een korte toelichting op de lagere kosten voor Management & bedrijfsvoering. Deze zijn met name toe te schrijven aan een nauwkeuriger toedeling van de kosten van medewerkers en directie naar de hoofdactiviteiten van Netspar en aan lagere personele voorzieningen voor ww, verlof etc. onder meer als gevolg van gewijzigde wetgeving. Hierna volgt een meer gespecificeerde toelichting op de inkomsten en uitgaven.

Inkomsten

Aan de inkomstenzijde maakt Netspar onderscheid tussen algemene en specifieke inkomsten.

De post 'Algemene inkomsten' heeft betrekking op de bijdragen van:

- **Partners**

De totale bijdragen op deze post zijn in 2015 hoger dan in 2014 met name door een hogere bijdrage vanuit de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (M€ 2). In 2016 wordt een laatste bijdrage vanuit FVP ontvangen. Daarnaast waren er hogere inkomsten vanuit de sectorpartners⁴ (+k€ 163), als gevolg van het feit dat bij de contracten voor het Werkprogramma 2015–2019 is overeengekomen om de korting op basis van de bijdrage in kind af te schaffen.

- **Overheid**

De Ministeries van SZW, EZ, VWS en BZK steunen het Werkprogramma 2015–2019 met een bijdrage van in totaal M€ 3,2. Zowel het proces van het opstellen als het toekennen van de eerste declaratie kennen een wat langere doorlooptijd. Dat maakt dat er in 2015 geen inkomsten zijn ontvangen (deze zijn inmiddels in 2016 ontvangen), daar waar er in 2014 de bijdrage voor toekenningen in 2013 en 2014 is ontvangen (-k€ 1.775).

- **Overige inkomsten**

In 2015 betrof deze post louter rente-inkomsten; in 2014 betrof het zowel (iets hogere) rente-inkomsten als een de bijdrage van UWV voor zwangerschapsverlof (-k€ 25).

Specifieke inkomsten

De post 'Specifieke inkomsten' heeft betrekking op bijdragen van derden aan specifieke, geormerkte doelen. Het gaat daarbij in 2015 om projecten voor Instituut Gak, Mopact, SHARE en CEPAR. De afname van de inkomsten in 2015 ten opzichte van 2014 op de post 'Specifieke inkomsten' (-k€ 910), wordt vooral bepaald doordat twee grote, extern gefinancierde projecten, zoals voorzien, zijn afgerond en er geen of nauwelijks meer inkomsten op zijn ontvangen. Het betreft de afronding van het project waarin voor NWO-

⁴ Achmea, Aegon, APG, a.s.r., Autoriteit Financiële Markten, Cardano, De Nederlandsche Bank, Ortec Finance, Nationale Nederlanden, PGGM, Robeco en Sociale Verzekeringsbank stellen voor de periode 2015–2019 jaarlijks een vast bedrag ter beschikking voor de kernactiviteiten van Netspar. Daarnaast wordt van Tilburg University in de periode 2012–2016 jaarlijks een bijdrage van k€ 200 ontvangen op basis van de toekenning aan Netspar van het predicaat Excellence Center.

MaGW uitvoering werd gegeven aan de Sociale Infrastructuur (-k€ 748) en het betreft de afronding van de activiteiten voor SHARE (-k€ 264), waarvoor in 2015 een laatste betaling is ontvangen. Daarnaast waren er in 2015 ten opzichte van 2014 hogere bijdragen vanuit Instituut Gak voor sponsoring van twee bijzondere pensioenleerstoelen en daaraan verbonden onderzoeksprojecten(+k€ 48), en waren er hogere inkomsten vanuit het EU-project MOPACT (+k€ 94).

Uitgaven

Aan de uitgavenzijde wordt onderscheid gemaakt naar de drie hoofdfuncties van Netspar:

- Netwerkontwikkeling;
- Kennisontwikkeling;
- Kennisdeling (evenementen, papers en onderwijs).

Kosten worden zoveel mogelijk aan deze drie primaire taken van Netspar toegerekend. Daarnaast is er een post voor Management & bedrijfsvoering.

Netwerkontwikkeling

Netspar heeft een faciliterende en initiërende rol in het bijeenbrengen van sector, overheid en wetenschap op vraagstukken van pensioen en vergrijzing. Daarvoor worden diverse activiteiten ontwikkeld, zoals de jaarlijkse Netspar Anniversary Meeting en het jaarlijkse Match Making Event waarbij wetenschappers hun in te dienen onderzoeksvoorstellen vooraf toetsen bij de sector. Daarnaast vinden er partnerbezoeken plaats in het kader van relatie-management. Ook worden er verschillende communicatiemiddelen ingezet, zoals de Newsflash, het Netspar Magazine en de Netspar-website.

De materiële uitgaven voor netwerkontwikkeling waren in 2015 hoger dan in 2014 (+k€ 69). Enerzijds door hogere personele uitgaven (zowel door een precieze toerekening van kosten, als door vervanging wegens langdurige ziekte), anderzijds door hogere uitgaven voor vernieuwing van de website en extra kosten voor het jubileum evenement, inclusief magazine.

Kennisontwikkeling

De uitgaven voor kennisontwikkeling vloeien zowel voort uit de grants⁵ die Netspar jaarlijks toekent aan verschillende typen onderzoeksprojecten, als uit projecten die Netspar met financiering van derden uitvoert. Het betreft de kosten van onderzoek en onderzoekscoördinatie, als ook incidentele kosten voor data.

Ten opzichte van 2014 liggen de uitgaven voor kennisontwikkeling in 2015 lager (- M€ 1) met name door de geplande afloop van het project SHARE (- k€ 633) en de voorziene afloop van oude projecten, die in 2009 (grant van M€ 3,5) en 2010 (grant van M€ 2) zijn toegekend (- k€ 461).

Hieronder wordt een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de betalingen die in 2015 aan lopende projecten zijn gedaan. In 2015 werden betalingen gedaan aan de volgende projecten:

⁵ Bijlage 1 geeft een overzicht van de projecten die voor 2015 zijn toegekend en waarvoor betalingen in 2014 en 2015 en opvolgende jaren zijn c.q. zullen worden gedaan.

Thema Projecten⁶

Om uitvoering te geven aan de onderzoeksagenda financiert Netspar maximaal 50% van een driejarige sociaal wetenschappelijk onderzoeksprojecten met een maximum van k€ 250 of k€ 500 per project. Projectteams bestaan uit verschillende academici en teamleden werkzaam bij een van de sectorpartners. Leden van het projectteam nemen deel aan werkgroepen en presenteren de onderzoeksresultaten op Netspar-events. Ook worden er afspraken gemaakt over het aantal sectorgerichte papers dat zal worden opgesteld.

	Grant Bedrag	Betalingen											
		Until 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
(Bedragen in € 1.000)													
Toegekend in 2009	3.500	489	658	793	564	293	362	-	-	-	-	-	-
Toegekend in 2010	2.000	-	-	401	467	409	241	142	80	-	-	-	-
Toegekend in 2012	1.500	-	-	-	-	173	331	295	325	355	-	-	-
Toegekend in 2013	750	-	-	-	-	-	108	146	171	91	176	-	-
Toegekend in 2014	750	-	-	-	-	-	-	62	165	207	136	180	-
Toegekend in 2015	990	-	-	-	-	-	-	-	153	264	264	108	201
	9.490	489	658	1.194	1.031	875	1.042	645	894	917	576	288	201

Toegekend in 2015

- **Elisabeth Brüggem en Thomas Post (UM)**
Engaging Pension Plan Participants: How Emotions, Peer Effects, and Life Events Influence the Effectiveness of Pension Communication
- **René Maatman en Mark Heemskerk (RUN)**
Pension Rights and Ownership: A Legal Analysis in an Economic Context
- **Eddy van Doorslaer en Erik Schut (EUR)**
Optimal Saving and Insurance for Old Age: The Role of Public Long-term Care Insurance

Individual Research Grants⁷

In Individual Research Projecten financiert Netspar maximaal 50% van de kosten van een promovendus, of het equivalent van dat bedrag voor een postdoc-onderzoeker, voor een maximum van drie jaar. De PhD-student of Postdoc-onderzoeker verplicht zich twee sectorgerichte papers te schrijven en participeert in Netspar evenementen.

	Grant Bedrag	Betalingen					
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
(Bedragen in € 1.000)							
Toegekend in 2011	354	18	94	107	66	-	27
Toegekend in 2012	65	-	10	21	23	11	-
Toegekend in 2013	260	-	-	27	39	98	96
	679	18	104	155	128	109	123

Toegekend in 2015

- Een call voor Individual Research Grants moet nauw aansluiten op de timing van de job market voor junior onderzoekers om succesvol te zijn. Een call gaat dan idealiter in december uit. Eind 2014 is besloten om de middelen die voor 2015 waren begroot voor de toekenning van Individual Research nog niet te bestemmen, maar na te gaan of er onderzoeksgeld nodig zou zijn om in te zetten voor de door de partners gewenste verbreding van de agenda met bijbehorende disciplines. Daarmee is er in 2015 effectief geen call voor Individual Research Grants uitgegaan. In 2015 is Romke van der Veen (sociologie, EUR) in deeltijd aangesteld als extra onderzoekscoördinator.

⁶ Tot 2011 werden grote projecten aangeduid als Theme Projects. Vanaf 2011 zijn voor grote en middelgrote projecten de termen Large and Medium Vision Projects geïntroduceerd. Vanaf 2015 wordt echter de naam Thema Project opnieuw gehanteerd.

⁷ Met ingang van 2015 heten Small Vision Grants voortaan Individual Research Grants.

Topicality Projecten

Topicality-projecten hebben tot doel oplossingen te formuleren voor actuele, afgebakende vraagstukken binnen de Netspar-agenda en zijn erop gericht samenwerking te stimuleren tussen wetenschappers en specialisten uit de praktijk.

	Grant Bedrag	Betalingen					
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
(Bedragen in € 1.000)							
Toegekend in 2011	193	30	82	48	-	-	-
Toegekend in 2012	100	-	24	68	8	-	-
Toegekend in 2013	100	-	-	18	48	14	-
Toegekend in 2014	170	-	-	-	92	42	36
Toegekend in 2015	180	-	-	-	-	122	58
	743	30	106	134	148	178	94

Toegekend in 2015

- **Peter Schotman (UM), Bas Werker (TiU) en Roderick Molenaar (Robeco)**
Wat is een goede default lifecycle?
- **Theo Nijman (TiU): Meerwaarde van intergenerationele risicodeling.**
- **Kène Henkens (NIDI) en Harry van Dalen (NIDI)**
Solidariteit en keuzevrijheid in pensioen
- **Casper van Ewijk (TiU), Roel Mehlkopf (TiU), Sara van den Bleeken (AFM) en Chantal Hoet (AEGON)**
Welke keuzemogelijkheden zijn wenselijk vanuit het perspectief van de deelnemer?
- **René Maatman (RUN), Mark Heemskerk (RUN) en Bas Werker (TiU)**
Juridische eigendomsrechten en transitie naar nieuwe pensioenvormen
- **Michael Visser (TiU), Gerrie Dietvorst (TiU) en Bastiaan Starink (TiU)**
De fiscaliteit en pensioen.

- **Marcel Lever (CPB) en Koen Caminada (RUL)**
Dynamiek en loonprofielen op de arbeidsmarkt en de toereikendheid van pensioenopbouw.
- **Raun van Ooijen (RUG), Marike Knoef (RUL), Jochem de Bresser (RUG) en Mart van Megen (RUG)**
Kwantitatief onderzoek naar uitgaven aan ouderenzorg en ondersteuning.
- **Joost Dankers (UU)**
Honderd jaar pensioenwetgeving (1919 - 2019): visies en beleid.

Comparative Research Grants⁸

Onderzoekers die niet reeds vanuit Netspar worden gefinancierd, kunnen in aanmerking komen voor een Comparative Research Grant van maximaal k€ 10. Voorwaarde daarbij is dat de onderzoeker een Netspar Discussion Paper schrijft, dat wordt gepresenteerd op de International Pension Workshop.

	Grant Bedrag	Betalingen				
		2011	2012	2013	2014	2015
(Bedragen in € 1.000)						
Toegekend in 2011	70	21	49	-	-	
Toegekend in 2012	49	-	15	21	13	
Toegekend in 2013	66	-	-	20	39	7
	185	21	64	41	52	7

Toegekend in 2015

- In 2015 worden er geen Comparative Research Grants toegekend, maar is het reguliere budget (k€ 70) gereserveerd voor een internationaal vergelijkende conferentie.

⁸ Met ingang van 2015 heten Research Grants voortaan Comparative Research Grants.

PhD –positie

Sinds 2012 wordt dit instrument niet meer ingezet voor de financiering van onderzoek. In 2015 is een laatste betaling gedaan aan een PhD-positie, toegekend in 2011, gestart in 2012.

	Betalingen				
(Bedragen in € 1.000)	2011	2012	2013	2014	2015
Toegekend in 2010	201	204	128		
Toegekend in 2011		12	38	44	30
	201	216	166	43	30

Senior & Junior Faculty

Sinds 2010 maakt de funding van individuele posities geen onderdeel meer uit van het Netspar portfolio. In 2014 hebben twee onderzoekers (Melthem Daysal en Kène Henkens) een eindbetaling ontvangen. In 2015 zijn er geen betalingen meer op verricht.

	Betalingen				
(Bedragen in € 1.000)	2011	2012	2013	2014	2015
Senior Faculty	72	56	23	10	-
Junior Faculty	172	141	115	34	-
Totaal	244	197	138	44	-

Instituut Gak

Gekoppeld aan de twee bijzondere pensioenleerstoelen is er in 2015 een drietal onderzoeksprojecten opgestart: Beleggingsresultaten van niet-liquide activa op lange termijn, De afweging tussen kosten, ambitie en risico in pensioencontracten, De toereikendheid van pensioenen. Daarvoor zijn 1 PhD-positie en 2 AIO-plaatsen beschikbaar. In 2014 waren er nog geen uitgaven (+k€ 175).

CEPAR

In 2015 is (met middelen van de Australische ARC, vergelijkbaar met NWO) i.s.m. CEPAR een internationaal vergelijkend onderzoek naar de pensioen-systemen in Nederland en Australië opgestart. Omdat er in 2014 nog geen uitgaven waren, liggen de uitgaven in 2015 hoger (+k€ 21).

MOPACT

Sinds 2013 participeert Netspar in het EU-project MOPACT (Mobilising the Potential of Active Ageing in Europe). In 2015 is een correctie op de doorbelasting vanuit Tilburg University voor loonkosten van 2014 verwerkt waardoor er lagere uitgaven zijn dan in 2014 (-k€ 99).

SHARE

De bijdrage van Netspar aan de activiteiten in het kader van SHARE zijn in 2014 conform plan afgebouwd. Evenwel is in 2014 k€ 695 aan uitgaven verantwoord, vooral door nagekomen facturen voor activiteiten uit 2013. In 2015 zijn de activiteiten afgerond. De uitgaven lagen daardoor in 2015 lager (-k€ 663).

Kennisdeling

Essentieel is dat de kennis die met steun van Netspar ontwikkeld wordt, zijn weg vindt naar de sector en de wetenschap. Daartoe zet Netspar onder meer evenementen, papers en onderwijs in, alsook advisering vanuit het Expertise Center. De totale kosten voor kennisdeling nemen af ten opzichte van 2014 (-k€ 178). Er is een verlaging van de kosten voor evenementen (-k€ 105), publicaties (-k€ 26) en het Expertise Center (-k€ 178). De kosten voor onderwijs zijn hoger dan in 2014 (+k€ 131).

Evenementen

Netspar onderscheidt academische en sectorgerichte evenementen. In tegenstelling tot in 2014 zijn er niet twee (in Amsterdam en Venetië), maar is er één International Pension Workshop georganiseerd voor academici (in Amsterdam). Daarnaast is de reguliere Pension Day voor Nederlandse onderzoekers georganiseerd. Samen goed voor 195 bezoekers.

Het aantal sectorgerichte events (39) en ook het aantal deelnemers (1.001) is in 2015 iets hoger dan in 2014. Een lijst met de evenementen die in 2015 zijn gehouden is te vinden in de bijlagen bij het Netspar jaarbericht. Bijzondere vermelding verdienen:

- SER-advies over toekomst aanvullende pensioenen belicht voor pensioenbestuurders (februari), i.s.m. Pensioen Federatie en Verbond van Verzekeraars;
- De Netspar Anniversary Meeting (maart, 10-jarig jubileum), "De oude dag heeft toekomst";
- Consultatie premiereregelingen met variabele uitkering en Pan Europees Persoonlijke Pensioen producten (september);
- Goede inzetbaarheid oudere medewerkers vereist beter HR-beleid (september);
- Presentaties projectgroepen: "Wonen, zorg en pensioen" en "Zorgplicht voor pensioenproducten" (november);

Door gebruik te maken van cofinanciering en meer kleinere events op locatie bij de partner te organiseren, konden de kosten voor evenementen worden gereduceerd.

Publicaties

De ontwikkelde kennis vindt zijn neerslag in zowel praktijkgerichte, als in academische papers.

De praktijkgerichte papers worden geredigeerd door de Editorial Board waarin zowel academici als pensioenprofessionals (afgevaardigd door de partners) zitting hebben. Een beperkt aantal papers wordt nog geprint op verzoek van de betreffende partners. De sectorgerichte en academische papers die in 2015 zijn gepubliceerd staan vermeld in de bijlagen bij het jaarbericht.

Eind 2014 is, mede naar aanleiding van aanbevelingen uit de partner-evaluatie, een nieuw medium toegevoegd; de Netspar Brief. Daarin wordt recent pensioenonderzoek op een toegankelijke wijze ontsloten voor een brede groep van pensioenprofessionals en wordt de publiciteit gezocht. In 2015 verscheen een drietal Netspar Briefs over de toereikendheid van pensioen, een internationale vergelijking van kapitaalgedekte pensioenstelsels en de inzetbaarheid van oudere werknemers.

De uitgaven voor publicaties lagen in 2015 iets lager dan in 2014 (-k€ 26). Enerzijds zijn er in 2015 minder vergoedingen aan auteurs van papers uit oude, aflopende projecten (-k€ 66) toegekend. En de toerekening van personeelskosten was hoger (+k€ 38).

Expertise Center

Vanaf 2014 is er extra capaciteit toegekend aan het Expertise Center door de inzet van directieleden, senior en junior onderzoekers. Het Expertise Center adviseert Netspar partners, zoals in 2015 ten aanzien van:

- Bijdrage aan de SER-adviescommissie over de toekomst van pensioenen;
- Projectgroep Pensioen, Zorg, Wonen;
- Projectgroep Communicatie en Zorgplicht.

De uitgaven waren in 2015 lager dan in 2014 (-k€ 178) met name door een lagere doorbelasting voor Lans Bovenberg, die een andere leerstoel is gaan bekleden, maar wel nauw betrokken blijft bij Netspar en door een nauwkeuriger toerekening van onderzoekstijd naar de leerstoelen die door Instituut Gak worden gesponsord.

Onderwijs

De onderwijsactiviteiten hebben enerzijds betrekking op de Netspar tracks in vier reguliere economische masteropleidingen aan Tilburg University. Daarnaast betreft het executive onderwijs in het kader van de Netspar-TIAS Academy.

De instroom in de Netspar tracks bleef stabiel op circa 60 studenten. Netspar organiseert voor deze studenten een Community programma met onder meer bedrijfsbezoeken en internships bij partners, inhoudelijke meetings en een event om de concept Thesis te delen met studenten en begeleiders (Junior Pension Day).

Voor Netspar-partners zijn er jaarlijks 30 cycli van 4 master classes binnen de Netspar-TIAS Academy beschikbaar en kunnen 15 deelnemers een eindopdracht maken. Drie van de vier eindpresentaties van het collegejaar 2014-2015 werden genomineerd voor een Thesis Award. De Master Classes worden goed geëvalueerd.

De kosten voor onderwijs zijn in 2015 hoger dan in 2014 (+k€ 131). De kosten voor de uitvoering van het masteronderwijs inclusief het community-programma lagen hoger dan in 2014 (+k€ 52), met name door een nauwkeuriger toerekening van personele kosten. De kosten voor het executive onderwijs waren hoger dan in 2014 (+k€ 79). Het verschil ontstaat doordat in de cijfers van 2014 een creditnota vanuit TIAS over 2013 (k€ 93) was verwerkt en er extra plaatsen voor deelnemers zijn ingekocht.

Management & bedrijfsvoering

De post Management & bedrijfsvoering betreft kosten die niet zijn toe te rekenen aan een van de drie primaire functies van Netspar (netwerk-ontwikkeling, kennisontwikkeling en kennisdeling). Het ziet met name op de kosten van directie, secretariaat, control, huisvesting, ICT en HRM, inclusief reserveringen voor onder meer verlof en ADV.

Ten opzichte van 2014 laten de kosten voor management en bedrijfsvoering een daling zien (-k€ 260). Dat wordt met name veroorzaakt door een betere toedeling van de kosten van medewerkers en directie naar de hoofdactiviteiten van Netspar (-k€ 95), lagere materiele uitgaven (-k€ 34) en lagere personele voorzieningen voor ww, verlof etc. mede als gevolg van gewijzigde wetgeving (-k€ 71).

Resultaat 2015

In 2015 overstijgen de inkomsten (k€ 5.362) de uitgaven (k€ 2.979) met k€ 2.383. Op basis van de overeenkomst tussen de Stichting Netspar en Tilburg University is er k€ 50 toegevoegd aan de verplicht aan te houden liquidatiereserve. Een bedrag van k€ 2.383 is toegevoegd aan algemene reserve.

IN KIND/MATCHING

Een belangrijke voorwaarde voor een effectieve valorisatie is een actieve participatie van Netspar-partners in kennisontwikkeling en –overdracht. Die deelname maakt dat onderzoek aansluit op de praktijk en dat ontwikkelde kennis terugvloeit naar de sector. In 2015 is een substantieel deel van de Netspar uitgaven gematcht door de sector-partners en de academische partners. De Netspar-directie is de partners daar erkentelijk voor.

Onder 'Algemene inkomsten' is de matching opgenomen van partners die deelname aan de algemene Netspar-activiteiten. De matching bij 'Specifieke inkomsten' betreft vooral de bijdrage van partners, universiteiten en instituten aan lopende onderzoeksprojecten.

In kind Report 2015

Inkomsten – In Kind (x k€)	In kind 2014	In kind 2015
Algemene inkomsten	243	259
Specifieke inkomsten	1.671	1.319
Totale inkomsten	1.914	1.578

Uitgaven – In Kind (x k€)	In kind 2014	In kind 2015
Netwerkontwikkeling	4	7
Kennisontwikkeling	1.456	1.234
Kennisdeling	173	208
Management & bedrijfsvoering	134	129
Totale uitgaven	1.914	1.578

Meerjarig financieel overzicht per 31/12/2015

Verwachte inkomsten en middelen		Verwachte uitgaven en verplichtingen	
Bevestigde inkomsten		Verplichtingen	
Partner contracten	4.055.000	Lopende projecten, geplande evenementen en onderwijs	3.135.032
Overheidsfinanciering	3.200.000	Personeel in loondienst	3.221.651
Doelgerichte subsidies	1.049.477	Reserveringen (personeelslasten)	674.947
Overige inkomsten	1.190.000		
Liquide middelen	8.291.256		
Nog niet zekere inkomsten		Nog te bestemmen	
Nog te verwerven	2.500.000	Programma 2015-2019	9.392.672
		Onvoorzien	3.861.431
	20.285.733		20.285.733

Netspar geeft vanaf 2015 uitvoering aan het 'Werkprogramma 2015-2019'. Per 31.12.2015 is voor uitvoering van dat werkprogramma en voor verplichtingen uit eerdere werkprogramma's nog ruim M€ 20 begroot. Daarbij is ook rekening gehouden met een eventuele liquidatie en afwikkeling die tot in 2021 loopt, voor het geval de financiering van een nieuw programma na 2019 onverhoopt niet rond zou komen.

Ruim 85% van de meerjarig begrote inkomsten is financieel gedekt door middel van contracten en toezeggingen. 15% is nog te verwerven. In het overzicht per eind 2015 is nog geen rekening gehouden met een begin 2016 gedane extra toezegging vanuit de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering ter grootte van k€ 135.

Van de verwachte meerjarige uitgaven vloeit 35% voort uit lopende verplichtingen. Daarnaast is 46% begroot als nog te bestemmen binnen het Werkprogramma 2015-2019. Dat gebeurt steeds per jaar bij de vaststelling van de begroting. Een belangrijk principe daarbij is dat er niet meer aan verplichtingen wordt aangegaan dan er aan zekere inkomsten is. In het geval dat de nog te verwerven inkomsten worden gerealiseerd, resteert er een post ter grootte van 19% (M€ 3,8) voor onvoorzien c.q. basis voor continuering na 2019. Worden die nog te verwerven inkomsten eventueel niet gerealiseerd, dan resteert er een post onvoorzien ter grootte van 7% (M€ 1,3).

⁹ De gepresenteerde cijfers geven de stand van zaken per 31-12-2015 aan.

Verwachte inkomsten en bezittingen

De verschillende soorten inkomsten en bezittingen worden kort toegelicht.

Partner contracten

Partners uit de pensioen- en verzekeringssector, inclusief toezichthouders, hebben zich voor 4 jaar, met een vaste jaarlijkse bijdrage, verbonden aan het Werkprogramma 2015-2019, inclusief de gezamenlijk opgestelde onderzoeksagenda. In 2014 is daarnaast een nieuwe sponsor (FVP) aange-trokken, die inmiddels meerjarig financieel heeft bijgedragen aan het Netspar-programma.

Overheidsfinanciering

Het Netspar-programma 2015-2019 wordt ook gesteund door een consortium van 4 departementen. Het betreft SZW, EZ met daarnaast VWS en BZK gerela-teerd aan de verbreding van de pensioenagenda naar wonen en zorg.

Doelgerichte subsidies

Netspar voert enkele projecten uit, die door externe subsidiegevers worden gefinancierd. De middelen worden ingezet voor de uitvoering van vooraf overeengekomen activiteiten. Het betreft onder meer middelen voor een Europees project (MOPACT), een internationaal vergelijkend project met Australië (CEPAR) en een tweetal bijzonder pensioenleerstoelen, inclusief AIO- en postdoc plaatsen, bekostigd vanuit Instituut Gak.

Overige inkomsten

Het betreft reeds gefactureerde, maar nog niet ontvangen partnerbijdragen over 2015, als ook de te ontvangen rente van TiU voor de periode 2016 t/m 2019.

Liquide middelen

De hoogte van de post 'Liquide middelen' wordt bepaald door het saldo van inkomsten en uitgaven uit eerdere jaren.

Nog te verwerven

In het Werkprogramma 2015-2019 is niet voorzien in de toekenning van grants voor (meerjarig)onderzoek in 2018 en 2019. Om dat alsnog te kunnen realiseren en voor verbreding van het netwerk en waarborging van de continuïteit na 2019, dienen er aanvullende middelen te worden geworven. Daarvoor zijn kansrijke alternatieven geïdentificeerd.

Verwachte uitgaven en verplichtingen

Aan de uitgavenkant is het van belang onderscheid te maken tussen reeds aangegane verplichtingen en nog vrij te besteden middelen.

Bij de reeds aangegane verplichtingen onderscheiden we de volgende posten:

Verplichtingen

- **Reeds lopende projecten, geplande evenementen en onderwijs**

Naast projecten uit het Werkprogramma 2015-2019, lopen er ook projecten uit de twee voorgaande programmaperiodes (2008-2011 en 2011-2014). De daaruit voortvloeiende verplichtingen zijn in deze post samengenomen. Het betreft betalingen aan projecten. Zij krijgen per jaar, op basis van een vooraf overeengekomen betaalschema, eventueel bijgesteld op basis van een jaarlijkse verantwoording, middelen uitgekeerd. Daarnaast waren er per 31.12.2015 verplichtingen aan gegaan voor een reeds geplande academi-sch event en vanuit het meerjarig contract met TIAS voor de uitvoering van het executive onderwijs.

- **Personeel in loondienst 2016–2019**

De stafmedewerkers van het Netspar-bureau zijn grotendeels werkzaam op basis van een vast dienstverband. Hier is uitgegaan van de totale loonkosten bij een continuering van de activiteiten tot 1 april 2019, vermeerderd met de kosten voor een eventuele uitfasering (t/m 2021), mocht de financiering voor een programma na 2019 onverhoopt niet rond komen.

- **Reserveringen personeelslasten**

Netspar is wettelijk en op basis van een uitvoeringsovereenkomst met Tilburg University verplicht om bepaalde reserveringen t.b.v. het personeel te doen. Het gaat daarbij onder meer om reserveringen voor verlof en wachtgeld en om een aandeel in de afvloeiingskosten van de stafmedewerkers van het Netspar-bureau bij liquidatie.

Nog te bestemmen middelen

- **Programma 2015–2019**

Toekomstige kosten voor de uitvoering van het Werkprogramma 2015–2019 zijn in deze post ondergebracht. De kosten voor de stafmedewerkers van het Netspar-bureau uitgezonderd (zie hiervoor).

Jaarlijks wordt er een begroting opgesteld, waarbij wordt bepaald hoeveel middelen er beschikbaar komen voor nieuw onderzoek en daaraan gerelateerde activiteiten. Omdat onderzoek langjarig is, worden ook altijd de in de toekomst verwachte uitgaven meegewogen in de besluitvorming.

De peildatum voor het 'meerjarig financieel overzicht' is 31.12.2015; de begrote onderzoeksmiddelen voor 2016 zijn in dit overzicht daarom nog als 'vrij besteedbaar' genoteerd.

- **Saldo nog te bestemmen**

Na afronding en afwikkeling van het Werkprogramma 2015–2019 resteert er een 'vrij' te bestemmen saldo. Die post bedraagt per 31 december 2015 in totaal M€ 3,8. Dat is inclusief de post 'Nog te verwerven inkomsten' (M€ 2,5). Wordt deze post buiten beschouwing gelaten, dan resteert er een nog te bestemmen saldo van ruim M€ 1,3. Dit saldo dient enerzijds als buffer voor eventuele tegenvallers (onvoorzien), anderzijds biedt het ruimte om, conform de ambitie, in 2018 alsnog nieuwe onderzoeksprojecten te starten. Daarover wordt in het najaar van 2016 besloten bij de vaststelling van de begroting voor 2017 en verder.

BIJLAGE I GRANTS, TOEGEKEND VOOR 2015

Deze bijlage geeft een overzicht van alle grants die zijn toegekend voor 2015 en waarvoor in, of na 2014 en 2015 betalingen zijn of zullen worden gedaan.

1. Thema projecten (voorheen Large and Medium Vision projecten)

Toegekend in 2009

- Peter Schotman (UM): *Balance Sheet Management of Pension Funds and Insurance Companies*
- Eddy van Doorslaer (EUR) and Maarten Lindeboom (VU): *Health and Income, Work and Care across the Life Cycle II*
- Michel Vellekoop (UvA): *Reconciling Short-term Risks and Long-term Goals for Retirement Provisions*
- Peter Kooreman (TiU) and Jan Potters (TiU): *Economics and Psychology of Life Cycle Decision-making*

Toegekend in 2010

- Thomas Dohmen and Andries de Grip (UM): *Human Capital and Aging*
- Casper van Ewijk (CPB): *Multi-pillar Pension Schemes and Macroeconomic Performance*
- Andrew Ang (Columbia Business School): *Portfolio Strategies: Aspects of Long Horizon, Illiquidity, and Long-run Tail Risk*
- Rob Alessie (RUG) and Adriaan Kalwij (Utrecht School of Economics): *Pensions, Savings, and Retirement Decisions II*
- Johan Mackenbach (Erasmus MC): *Rising Life Expectancy: Causes and Consequences in the Netherlands*

Toegekend in 2012

- Benedict Dellaert and Bas Donkers (EUR): *Interactive Pension Communication and Decision Making*
- Michel Vellekoop (UvA): *Risk Management in Funded Pension Systems*
- Frank de Jong (TiU): *Robust Models for Supervision of Pension Funds and Insurance Companies*
- Mauro Mastrogiacomo (VU/DNB): *Second and a Half Pillar for the Self-Employed?*

Toegekend in 2013

- Andries de Grip (UM): *Retirement, HR and Worker Behavior*
- Rob Alessie (RUG) and Marike Knoef (RUL): *Pension Savings and Consumption Needs of Current and Future Retirees*
- Marcel Lever (CPB): *Optimal Design of the Dutch Multi-Pillar Pension System: Lessons from an International Comparison*

Toegekend in 2014

- Dorly Deeg (VUMC): *Changes in retirement policies and cohort differences: Their impact on age at retirement, income, health, and mortality*
- Leo Lentz (UU) and Adriaan Kalwij (UU): *Preparing for retirement: tailoring, literacy and effective pension communication*
- Daniel van Vuuren (CPB): *Flexible combinations of work and retirement*

2. Individual Research Grants (voorheen Small Vision Projects)

Toegekend in 2011

- Niels Vermeer (TiU): *Non-Financial Determinants of the Individual Retirement Age*
- Yang Zhou (TiU): *Guarantees in Pension Plans*
- Jordana Liberali (EUR): *Designing Risk Profile Questions that Help Consumers to Better Understand Pension Risks*
- Louise Nell (UU): *Choosing Better with Comprehensible Pension Overviews*
- Ivor Witte (VU): *Supervision Rules: Contribution to or Prevention of Better Pension Protection*

Toegekend in 2012

- Job Krijnen (TiU): *Procrastinating Pension Planning*

Toegekend in 2013

- Marleen Damman (NIDI): *The Role of Productive Activities in the Lives of Retirees. A Sociological Perspective.*
- Wiebke Eberhardt (MU): *Adapting Pension Communication to the Heterogeneous Characteristics and Needs of Participants.*
- Lexmy van den Boogaard (VU): *Home Equity and the Demand for and Cost of Long Term Care.*
- Hailong Bao (TiU): *Intergenerational Risk Sharing in Collective DC.*

3. Topicality-projecten

Toegekend in 2012

- Alfred Slager (TiU) and Kees Koedijk (TiU): *Van Droom naar Daad: Hoe Innovaties in Wonen, Arbeid, Pensioen en Kennis een Zet in de Juiste Richting te Geven*

Toegekend in 2013

- Irmgard Borghouts (TiU): *Werk naar Werk Arrangementen voor Oudere Werknemers: Leren van Zweden?*
- Erik Lutjens (VU), Jolanda van den Brink (VU) and Ivor Witte (VU): *Uitvoeren van het Reële Contract door Verzekeraars.*
- Marike Knoef (RUL), Arjen Hussem (PGGM), Arjan Soede (SCP) and Jochem de Bresser: *Pensioeninkomens, Consumptiebehoeften en Ouderenzorg.*
- Juan Carlos Rodriguez (TiU): *Managing Conversion Risk in Defined Contribution Plans.*

Toegekend in 2014

- Kène Henkens (NIDI-KNAW, UvA) and Harry van Dalen (NIDI-KNAW, TiU), NEA Paper 58: *Het vertrouwen in de pensioensector*
- René Maatman (Radboud), Mark Heemskerk (RU) and Dick Boeijen (PGGM), Design Paper 35: *Beëindiging van de doorsneesystematiek*
- Anja De Waegenaere (TiU) and Bertrand Melenberg (TiU), *Systematisch lang-levenrisico*
- Adriaan Kalwij (UU), Rob Alessie (RUG), Jonathan Gardner (Towers Watson) and Ashik Anwar Ali (RUG), Design Paper 43: *Consumption needs of pensioners and the inflation measure for pension indexation*

- Antoon Pelsser (UM), Ramon van den Akker (TiU) and Mark Brussen (PGGM), *Economische waardering*
- Marike Knoef (RUL), Kees Goudswaard (RUL), Koen Caminada (RUL) and Jim Been (RUL), Design Paper 41: *Verwachte pensioeninkomens in internationaal perspectief*
- Arno Riedl (UM), Jan Potters (TiU) and Paul Smeets (UM), *Definitie van risicobereidheid/risicoperceptie*

4. PhD posities

Toegekend in 2011

- Zorka Simon: *The Real Bond – Nominal Bond Arbitrage: Evidence from G7 Countries*

5. Comparative Research Grants (voorheen Research grants)

Toegekend in 2012

- Ludovic Phalippou and Mark Westerfield: *Commitment Risk*
- Amelie Wuppermann, Sebastian Bauhoff and Markus Grabka: *The Price Sensitivity of Health Plan Choice among Retirees: Evidence from Natural Experiments in the German Social Health Insurance*

Toegekend in 2013

- Johannes Binswanger, Adriaan Kalwij and Arthur van Soest: *Time Use and Well-Being before and after Retirement: Collecting DRM Data in the Netherlands.*

- Timm Böhnke, Daniel Kemptner and Holger Lüthen: *The Introduction of Disincentives for Early Retirement and its Effect on Labor Market Participation.*
- Hans-Martin von Gaudecker and Benjamin Enke: *Subjective Beliefs and Individual Risk Preferences in a Structural Model of Portfolio Choice.*
- Michael Haliassos, Thomas Jansson and Yigitcan Karabulut: *Culture and Household Financial Behavior.*
- Robert Kosowski and Gonçalo Faria: *The Correlation Risk Premium: Term Structure and Hedging.*
- Moshe Milevsky: *Longevity Risk and the Option to Annuitize: Historical Evidence from the Tontine of King William in 1693.*
- Mariacristina De Nardi, Eric French and John Jones (SUNY University at Albany): *Medicaid Insurance in Old Age.*
- Aureo de Paula and Bo Honore: *Joint Retirement in Europe.*
- Elena Stancanelli: *Retiring Together or Apart and Spousal Happiness Outcomes.*

BIJLAGE II LETTER OF REPRESENTATION

Correspondence
P.O. Box 90153
5000 LE Tilburg
The Netherlands
Phone +31 13 466 21 09
Fax +31 13 466 30 66
E-mail info@netspar.nl
www.netspar.nl

Stichting Netspar
T.a.v. Voorzitter Raad van Toezicht
Postbus 90153
5000 LE Tilburg

Tilburg, 6 april 2016
Betreft: Letter of Representation bij de jaarrekening 2015
Kenmerk: N2016.013

Geachte heer Swank,

De jaarrekening 2015 en het meerjarig financieel overzicht per 31 december 2015 worden ter goedkeuring aangeboden aan de Raad van Toezicht.

Deze jaarrekening en meerjarig financieel overzicht hebben betrekking op Netspar Center, onderdeel van Tilburg University. Stichting Netspar als zodanig kent geen jaarrekening. In de overeenkomst van opdracht tussen Tilburg University en Stichting Netspar, d.d. 27 augustus 2012, is bepaald dat Tilburg University zorgdraagt voor de uitvoering van het meerjarenprogramma van de Stichting Netspar en daartoe een beheerseenheid (Netspar Center) inricht. De Stichting Netspar heeft zich verplicht de middelen welke zij ontvangt van partners en overige financiers voor realisatie van de doelstellingen van Stichting Netspar onder te brengen bij Netspar Center, die deze middelen dient te beheren en besteden overeenkomstig de aanwijzingen van de Stichting Netspar.

Tevens is in de genoemde overeenkomst bepaald dat Tilburg University de Stichting Netspar met betrekking tot Netspar Center jaarlijks voor 1 april een financieel jaarverslag met accountantsverklaring over het voorafgaande boekjaar levert.

Visiting address Faculty of Economics and Business Administration • Warandelaan 2 • Tilburg

De cijfers van Netspar Center worden geconsolideerd in de jaarcijfers van Tilburg University, die van een accountantsverklaring worden voorzien. Daartoe levert Netspar Center jaarlijks een jaarrekening aan conform het format dat door het College van Bestuur van Tilburg University wordt voorgeschreven. Daarbij baseert Netspar Center zich op de administratieve systemen, zoals die binnen Tilburg University zijn ingericht en ter beschikking gesteld. Voor 2015 is op 4 maart 2015 de zogeheten decentrale jaarrekening (gebaseerd op de cijfers met rundatum: 19-2-2016 en bevestigingsdatum: 17-2-2016) voorzien van een toelichting bij het College van Bestuur aangeleverd.

Het format dat Netspar Center als onderdeel van Tilburg University voor haar jaarcijfers dient te hanteren, acht de Netspar-directie minder goed geschikt om haar partners op een toegankelijke wijze inzicht te verschaffen in de inkomsten en uitgaven in relatie tot de hoofdfuncties van Netspar.

Er wordt daarom een jaarrekening op basis van een meer toegesneden, eigen format opgesteld, die, na goedkeuring door de Raad van Toezicht, in het jaarverslag van Netspar wordt opgenomen. Het jaarverslag wordt op de website van Netspar gepubliceerd.

De cijfers, zoals die in de jaarrekening 2015 voor het jaarverslag zijn opgenomen, sluiten als volgt aan op de cijfers uit de jaarrekening 2015, die is ingediend bij het College van Bestuur van Tilburg University.

	CvB TiU	Jaarverslag Netspar
Baten	3.048	5.362
Lasten	2.999	2.979
Resultaat	50	2.383

Voor Netspar Center werkt de jaarrekening binnen de systematiek van Tilburg University naar een resultaat dat gelijk moet zijn aan het bedrag dat aan de (in de genoemde overeenkomst) overeengekomen liquidatiereserve wordt toegevoegd. Tilburg University werkt bovendien met een systematiek van 'vooruit ontvangen baten' en 'onder handen werk' voor lopende projecten.

Het verschil in de baten (-k€ 2.314) en lasten (k€ 20) is als volgt te verklaren:

- Voor de jaarrekening in het TiU-format zijn de baten met -k€ 2.383 verlaagd om op het benodigde resultaat (ter grootte van de verplichte aanvulling van de liquidatiereserve) van k€ 50 uit te komen. Dit bedrag is geheel naar de balans geboekt als vooruitontvangen bate.

- Daarnaast zijn er in het TiU-format baten vanuit Tilburg University verwerkt ter grootte van k€ 70 voor onder meer interne detachering, correcties op doorbelastingen en vergoeding voor een cursus.
- Aan de lastenzijde geldt dat de dotatie aan de ontslagvoorziening in de jaarrekening volgens het TiU-format als resultaat is opgenomen, en in het Netspar-format als last (-k€ 50). Tot slot zijn er crediteringen op kosten welke in het TiU-format zijn opgenomen als baten (k€ 70).

Het verschil in resultaat wordt aldus geheel verklaard.

Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening. De jaarrekening heeft onze instemming en wij zijn van mening dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft. Wij hebben alle verplichtingen, voor zover van toepassing, verwerkt of toegelicht in de jaarrekening. Naar ons beste weten zijn er geen gebeurtenissen tussen de balansdatum en de datum van deze brief die aanleiding zouden kunnen geven tot een aanpassing van de jaarrekening of de toelichting van de jaarrekening.

Hoogachtend,
Namens de directie van Netspar Center,

Casper van Ewijk
Algemeen directeur

BIJLAGEN

JAARVERSLAG 2015